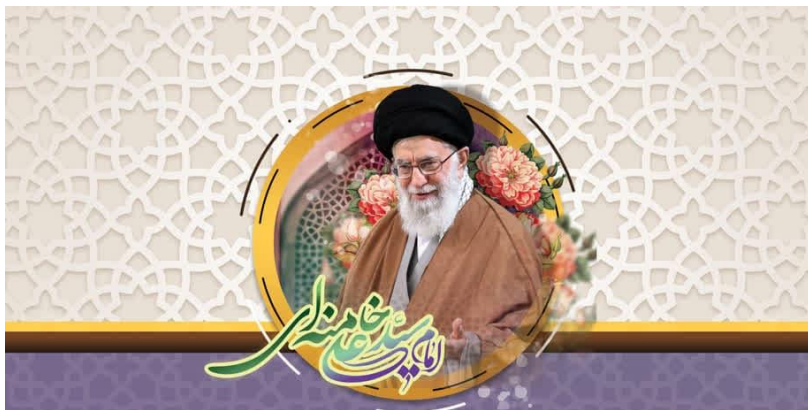

آیات وعده و وعید

دنیای اسلام این را فراموش نکند که در این قضیه‌ی مهم و تعیین کننده، آن کسی که در مقابل اسلام، در مقابل یک ملت مسلمان، در مقابل فلسطینِ مظلوم ایستاد، آمریکا بود، فرانسه بود، انگلیس بود؛ این را دنیای اسلام فراموش نکند، این را بفهمند؛ در معاملاتشان، در معادلاتشان، در تحلیل‌هایشان فراموش نکنند این را که چه کسی ایستاده است و دارد روی این مردم مظلوم و ملت مظلوم فشار می‌آورد؛ صرف رژیم صهیونیستی نیست.

البته ما شک نداریم که «إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ»؛ وعده‌ی الهی حق است. «وَلَا يَسْتَحِقُّكَ الَّذِينَ لَا يوقِنُونَ» اینهایی که به وعده‌ی الهی یقین ندارند، با منفی‌بافی‌های خودشان شما را باید متزلزل نکنند، سست نکنند. و ان شاء الله پیروزی نهایی و نه چندان دیر، با مردم فلسطین و فلسطین خواهد بود.

آیات وعده

(الف) حقانیت وعده‌های الهی

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ
لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۵۵)

بدانید، که در حقیقت آنچه در آسمانها و زمین است از آنِ خداست. بدانید، که در حقیقت وعده خدا حق است ولی بیشتر آنان نمی‌دانند. یونس (۵۵)

وَ نَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا
وَعَدْنَا رَبَّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ
فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (۴۴)

و بهشتیان، دوزخیان را آواز می‌دهند که: «ما آنچه را پروردگارانمان به ما وعده داده بود درست یافتیم؛ آیا شما [نیز] آنچه را پروردگارتان وعده کرده بود راست و درست یافتید؟» می‌گویند: «آری.» پس آواز دهنده‌ای میان آنان آواز درمی‌دهد که: «لعنت خدا بر ستمکاران باد.» اعراف (۴۴)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَ الْإِبْكَارِ (٥٥)

پس صبر کن که وعده خدا حق است و برای گناهت
آمرزش بخواه و به سپاس پروردگارت، شامگاهان و
بامدادان ستایشگر باش. **غافر (٥٥)**

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي
نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ (٧٧)

پس صبر کن که وعده خدا راست است. پس - چه پاره‌ای
از آنچه را که به آنان وعده داده‌ایم، به تو بنمایانیم، چه تو
را از دنیا ببریم - [در هر صورت آنان] به سوی ما
بازگردانیده می‌شوند. **غافر (٧٧)**

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوهُ
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ
مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (٤)

بازگشت همه شما به سوی اوست. وعده خدا حق
است؛ هموست که آفرینش را آغاز می‌کند سپس
آن را باز می‌گرداند تا کسانی را که ایمان آورده و
کارهای شایسته کرده‌اند به عدالت پاداش دهد، و
کسانی که کفر ورزیده‌اند به [سزای] کفرشان
شربتی از آب جوشان و عذابی پر درد خواهند
داشت. یونس (٤)

وَ نَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَ
إِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَ أَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ (٤٥)

و نوح پروردگار خود را آواز داد و گفت: «پروردگارا،
پسرم از کسان من است، و قطعاً وعده تو راست
است و تو بهترین داورانی.» هود (٤٥)

وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ
يَمُوتُ بَلَى وَ عِدَاً عَلَيْهِ حَقًّا وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ (٣٨)

و با سخت‌ترین سوگندهایشان بخدا سوگند یاد کردند که
خدا کسی را که می‌میرد بر نخواهد انگيخت. آری، [انجام]
این وعده بر او حق است، لیکن بیشتر مردم نمی‌دانند.

نحل (٣٨)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ لَا يَسْتَخْفِكَ الَّذِينَ
لَا يُوقِنُونَ (٦٠)

پس صبر کن که وعده خدا حق است، و زنهار تا کسانی که
یقین ندارند، تو را به سبکسری و اندازند. روم (٦٠)

خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
(٩)

که در آن جاودان می ماند؛ وعده خداست که حق است و
هموست شکست ناپذیر سنجیده کار. لقمان (٩)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا وَ لَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ (٥)

ای مردم، همانا وعده خدا حق است. زنهار تا این زندگی
دنیا شما را فریب ندهد، و زنهار تا [شیطان]
فریبنده شما را در باره خدا نفریبد. فاطر (٥)

ب) حتمیت وعده‌های الهی

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِي وَ مَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۱۳۴)

قطعاً آنچه به شما وعده داده می‌شود آمدنی است، و شما درمانده‌کنندگان [خدا] نیستید. انعام (۱۳۴)

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفاً وَعْدِهِ رُسُلُهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
ذُو انْتِقَامٍ (۴۷)

پس مپندار که خدا وعده خود را به پیامبران‌ش خلاف می‌کند، که خدا شکست‌ناپذیر انتقام‌گیرنده است. ابراهیم (۴۷)

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ (۶)

وعده خداست. خدا وعده‌اش را خلاف نمی‌کند، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند. روم (۶)

ج) وعده‌های شیطان

يَعِدُّهُمْ وَيُمَتِّعُهُمْ وَمَا يَعِدُّهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا (۱۲۰)

[آری،] شیطان به آنان وعده می‌دهد، و ایشان را در آرزوها می‌افکند، و جز فریب به آنان وعده نمی‌دهد. نساء (۱۲۰)

الشَّيْطَانُ يَعِدُّكُمْ الْفَقْرَ وَ يَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَ اللَّهُ
يَعِدُّكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَ فَضْلًا وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
(۲۶۸)

شیطان شما را از تهیدستی بیم می‌دهد و شما را به زشتی
وامی دارد؛ و [الی] خداوند از جانب خود به شما وعده آمرزش
و بخشش می‌دهد، و خداوند گشایشگر داناست. بقره (۲۶۸)

وَ اسْتَفْزِرْ مَنْ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَ اجْلِبْ
عَلَيْهِمْ بِحَيْلِكَ وَ رَجَلِكَ وَ شَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَ
الْأَوْلَادِ وَ عِدَّهُمْ وَ مَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا
(٦٤)

و از ایشان هر که را توانستی با آوای خود تحریک
کن و با سواران و پیادگان بر آنها بتاز و با آنان در
اموال و اولاد شرکت کن و به ایشان وعده بده»، و
شیطان جز فریب به آنها وعده نمی دهد. **اسراء (٦٤)**

وَ قَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ
وَعَدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَ مَا كَانَ لِي
عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي
فَلَا تَلُومُونِي وَ لُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ
وَ مَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ
قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٢)

و چون کار از کار گذشت [و داوری صورت گرفت] شیطان
می گوید: «در حقیقت، خدا به شما وعده داد وعده راست،
و من به شما وعده دادم و با شما خلاف کردم، و مرا بر
شما هیچ تسلطی نبود، جز اینکه شما را دعوت کردم و
اجابتم نمودید. پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت
کنید. من فریادرس شما نیستم و شما هم فریادرس من
نیستید. من به آنچه پیش از این مرا [در کار خدا] شریک
می دانستید کافرم». آری! ستمکاران عذابی پر درد خواهند
داشت. ابراهیم (٢٢)

(د) وعده‌های خداوند

وعده‌ی برپایی رستاخیز

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ
الْمِيعَادَ (۹)

پروردگارا، به یقین، تو در روزی که هیچ تردیدی در آن
نیست، گردآورنده [جمله] مردمانی. قطعاً خداوند در وعده
[خود] خلاف نمی‌کند. آل عمران (۹)

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۱۹۴)

پروردگارا، و آنچه را که به وسیله فرستادگانت به ما وعده
داده‌ای به ما عطا کن، و ما را روز رستاخیز رسوا مگردان،
زیرا تو وعده‌ات را خلاف نمی‌کنی. آل عمران (۱۹۴)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ
الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ (۵۲)

می‌گویند: «ای وای بر ما، چه کسی ما را از
آرامگاهمان برانگیخت؟ این است همان وعده خدای
رحمان، و پیامبران راست می‌گفتند.» یس (۵۲)

السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا (۱۸)

آسمان از [بیم] آن [روز] در هم شکافت؛ وعده او
انجام یافتنی است. مزمل (۱۸)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَ اخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي
وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَ لَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنِ وَالِدِهِ
شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَ
لَا يَغُرَّنَّكُمُ بِاللَّهِ الْغُرُورُ (۳۳)

ای مردم، از پروردگارتان پروا بدارید، و بترسید از
روزی که هیچ پدری به کار فرزندش نمی‌آید، و
هیچ فرزندی [نیز] به کار پدرش نخواهد آمد. آری،
وعده خدا حقّ است. زنده‌ار تا این زندگی دنیا شما را
نفریبید، و زنده‌ار تا شیطان شما را مغرور نسازد.

لقمان (۳۳)

وعده‌ی مغفرت و اجر عظیم

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ
أَجْرٌ عَظِيمٌ (۹)

خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند،
به آمرزش و پاداشی بزرگ وعده داده است. **مائدة (۹)**

وعدۀ بهشت، بهشتیان و نعمت‌های بهشتی

وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ
أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا (۱۲۲)

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، به زودی آنان را در بوستانهایی که از زیر [درختان] آن، نهرها روان است درآوریم. همیشه در آن جاودانند. وعده خدا راست است و چه کسی در سخن، از خدا راستگوتر است؟ **نساء(۱۲۲)**

وَعَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَ
رِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۷۲)

خداوند به مردان و زنان با ایمان باغهایی وعده داده است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است. در آن جاودانه خواهند بود، و [نیز] سراهایی پاکیزه در بهشتهای جاودان [به آنان وعده

داده است] و خشنودی خدا بزرگتر است. این است همان
کامیابی بزرگ. توبه (۷۲)

لَا يَجْزِيهِمُ الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
يَوْمِكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (۱۰۳)

دلهره بزرگ، آنان را غمگین نمی کند و فرشتگان از آنها
استقبال می کنند [و به آنان می گویند:] این همان روزی
است که به شما وعده می دادند. انبیاء (۱۰۳)

قُلْ أَدْلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَ مَصِيراً (۱۵) لَهُمْ فِيهَا مَا
يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْداً مَسْئُلاً
(۱۶)

بگو: «آیا این [عقوبت] بهتر است یا بهشت جاویدان که به
پرهیزگاران وعده داده شده است که پاداش و سرانجام
آنان است؟» (۱۵) جاودانه هر چه بخواهند در آنجا دارند.

پروردگار تو مسئول [تحقق] این وعده است. فرقان ۱۵ و

۱۶

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ
مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ
اللَّهُ الْمِيعَادَ (۲۰)

لیکن کسانی که از پروردگارشان پروا داشتند، برای ایشان
غرفه‌هایی است که بالای آنها غرفه‌هایی [دیگر] بنا شده
است؛ نهرها از زیر آن روان است. وعده خداست؛ خدا
خلاف وعده نمی‌کند. زمر (۲۰)

وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدَهُ وَ أَوْثَرَنَا
الْأَرْضَ نَتَبَوُّهُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ
الْعَامِلِينَ (۷۴)

و گویند: «سپاس خدایی را که وعده‌اش را بر ما راست
گردانید و سرزمین [بهشت] را به ما میراث داد، از هر

جای آن باغ [پهناور] که بخواهیم جای می‌گزینیم.» چه نیک است پاداش عمل‌کنندگان. زمر (۷۴)

رَبَّنَا وَ أَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَ مَنْ
صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ أَزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۸)

«پروردگارا، آنان را در باغهای جاوید که وعده‌شان داده‌ای، با هر که از پدران و همسران و فرزندان‌شان که به صلاح آمده‌اند، داخل کن، زیرا تو خود ارجمند و حکیمی. غافر (۸)

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَ
نَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ
الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (۱۶)

اینانند کسانی که بهترین آنچه را انجام داده‌اند از ایشان خواهیم پذیرفت و از بدیهایشان در خواهیم گذشت؛ در

[زمره] بهشتیانند؛ [همان] وعده راستی که بدانان وعده داده می‌شده است. **احقاف (۱۶)**

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ
غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ
مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى
وَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا
فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ (۱۵)

مَثَلِ بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده [چون باغی است که] در آن نه‌رهای است از آبی که [رنگ و بو و طعمش] برنگشته؛ و جویهایی از شیری که مزه‌اش دگرگون نشود؛ و رودهایی از باده‌ای که برای نوشندگان لذتی است؛ و جویبارهایی از انگبینِ ناب. و در آنجا از هر گونه میوه برای آنان [فراهم] است و [از همه بالاتر] آمرزش پروردگار آنهاست. [آیا چنین کسی در چنین باغی

دل انگیز] مانند کسی است که جاودانه در آتش است و
آبی جوشان به خوردشان داده می‌شود [تا] روده‌هایشان را
از هم فروپاشد؟ محمد (۱۵)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ
كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا (۶۱)

باغهای جاودانی که [خدای] رحمان به بندگانش در جهان
ناپیدا وعده داده است. در حقیقت، وعده او انجام شدنی
است. مریم (۶۱)

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ
النَّعِيمِ (۸) خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۹)

در حقیقت، کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته
کرده‌اند، باغهای پر نعمت خواهند داشت، (۸) که در آن

جاودان می‌مانند؛ وعده خداست که حق است و هموست
شکست‌ناپذیر سنجیده‌کار. لقمان (۸، ۹)

وعده‌ی جهنم و عذاب‌های جاودانه

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (۴۳)

و قطعاً وعده‌گاه همه آنان دوزخ است، حجر (۴۳)

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا
حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا
السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَ أَوْضَعُفُ
جُنْدًا (۷۵)

بگو: «هر که در گمراهی است [خدای] رحمان به او تا زمانی مهلت می‌دهد، تا وقتی آنچه به آنان وعده داده می‌شود: یا عذاب، یا روز رستاخیز را ببینند؛ پس به زودی خواهند دانست جایگاه چه کسی بدتر و سپاهش ناتوان‌تر است.» **مریم (۷۵)**

وعده‌ی رزق و روزی

وَ فِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوعَدُونَ (۲۲)

و روزی شما و آنچه وعده داده شده‌اید در آسمان است. **ذاریات (۲۲)**

وَعَدَى نِيكُو بَه اِنْفَاقِ كِنْدِگَانِ وَ مَجَاهِدَانِ

وَ مَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قَاتَلَ أَوْلِيكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنْ
الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَ قَاتَلُوا وَ كُفُلًا وَعَدَّ اللَّهُ
الْحُسْنَى وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١٠)

و شما را چه شده که در راه خدا انفاق نمی‌کنید و
[حال آنکه] میراث آسمانها و زمین به خدا تعلق
دارد؟ کسانی از شما که پیش از فتح [مکه] انفاق و
جهاد کرده‌اند، [با دیگران] یکسان نیستند. آنان از
[حیث] درجه بزرگتر از کسانی‌اند که بعداً به انفاق
و جهاد پرداخته‌اند. و خداوند به هر کدام وعده نیکو
داده است، و خدا به آنچه می‌کنید آگاه است. **حدید**
(۱۰)

وعده‌ی دوبار فساد بنی اسرائیل

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا
أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ
وَعْدًا مَّفْعُولًا (۵)

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَ إِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَ
لِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ لِيَتَّبِعُوا
مَا عَلَّمُوا تَتَّبِعُوا (٧)

پس آن گاه که وعده [تحقق] نخستین آن دو فرا
رسد، بندگان از خود را که سخت نیرومندند بر
شما می گماریم، تا میان خانه ها [یتان برای قتل و

غارث شما [به جستجو درآیند، و این تهدید
تحقق یافتنی است. (۵)

اگر نیکی کنید، به خود نیکی کرده‌اید، و اگر بدی
کنید، به خود [بد نموده‌اید]. و چون تهدید آخر فرا
رسد [بیایند] تا شما را اندوهگین کنند و در معبد
[تان] چنان که بار اول داخل شدند [به زور] درآیند
و بر هر چه دست یافتند یکسره [آن را] نابود کنند.
اسراء (۵، ۷)

تحقق وعده‌ی الهی و بازگشت حضرت موسی به
آغوش مادر

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَ لَا تَحْزَنَ وَ
لِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ (۱۳)

پس او را به مادرش بازگردانیدیم تا چشمش [بدو]
روشن شود و غم نخورد و بداند که وعده خدا
درست است، ولی بیشترشان نمی‌دانند. **قصص (۱۳)**

**بیان صدق وعده‌های الهی توسط مؤمن آل فرعون
و سرزنش قومش**

وَ قَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَ
تَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَ قَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَ إِنَّ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَ
إِنَّ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدْكُمْ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ (٢٨)

و مردی مؤمن از خاندان فرعون که ایمان خود را نهان
می‌داشت، گفت: «آیا مردی را می‌کشید که می‌گوید:
پروردگار من خداست؟ و مسلماً برای شما از جانب
پروردگارتان دلایل آشکاری آورده، و اگر دروغگو باشد
دروغش به زیان اوست، و اگر راستگو باشد برخی از آنچه
به شما وعده می‌دهد به شما خواهد رسید، چرا که خدا
کسی را که افراطکار دروغزن باشد هدایت نمی‌کند.

غافر(٢٨)

وعدۀ الهی و تحقق عذاب سامری

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا
مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَى
إِلْهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُْحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ
لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا (٩٧)

گفت: «پس برو که بهره تو در زندگی این باشد که
[به هر که نزدیک تو آمد] بگویی: [به من] دست
مزنی و تو را موعدی خواهد بود که هرگز از آن
درباره تو تخلف نخواهد شد، و [اینک] به آن
خدایی که پیوسته ملازمش بودی بنگر، آن را قطعاً
می‌سوزانیم و خاکسترش می‌کنیم [و] در دریا فرو
می‌پاشیم.» طه (٩٧)

تحقق وعده‌های الهی موجب افزایش ایمان مومنان

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ
إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا (۲۲)

و چون مؤمنان دسته‌های دشمن را دیدند، گفتند:
«این همان است که خدا و فرستاده‌اش به ما وعده
دادند و خدا و فرستاده‌اش راست گفتند»، و جز بر
ایمان و فرمانبرداری آنان نیفزود. احزاب (۲۲)

پیروزی مسلمانان و صدق وعده‌ی الهی در جنگ

احد و غلبه سستی و حرص غنائم

وَ لَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّوهُم بِأُذُنِهِ حَتَّى
إِذَا فَشِلْتُمْ وَ تَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَ عَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَ مِنْكُمْ
مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ وَ
لَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

(۱۵۲)

و [در نبرد احد] قطعاً خدا وعده خود را با شما
راست گردانید: آن گاه که به فرمان او، آنان را
می‌کشتید، تا آنکه سست شدید و در کار [جنگ و
بر سر تقسیم غنایم] با یکدیگر به نزاع پرداختید؛ و
پس از آنکه آنچه را دوست داشتید [یعنی غنایم را]
به شما نشان داد، نافرمانی نمودید. برخی از شما
دنیا را و برخی از شما آخرت را می‌خواهد. سپس
برای آنکه شما را بیازماید، از [تعقیب] آنان
منصرفتان کرد و از شما درگذشت، و خدا نسبت به
مؤمنان، با تفضل است. آل عمران (۱۵۲)

وعدہی فتوحات و غنائم

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ
هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَ لَتَكُونَ آيَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ وَ يَهْدِيكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (۲۰)

و خدا به شما غنیمت‌های فراوان [دیگری] وعده داده
که به زودی آنها را خواهید گرفت، و این [پیروزی]
را برای شما پیش انداخت، و دست‌های مردم را از
شما کوتاه ساخت، و تا برای مؤمنان نشانه‌ای باشد
و شما را به راه راست هدایت کند. فتح (۲۰)

وعدہ نیکو و فضیلت مجاہدان

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا (٩٥)

مؤمنان خانه‌نشین که زیان دیده نیستند با آن مجاهدانی که با مال و جان خود در راه خدا جهاد می‌کنند یکسان نمی‌باشند. خداوند، کسانی را که با مال و جان خود جهاد می‌کنند به درجه‌ای بر خانه‌نشینان مزیت بخشیده، و همه را خدا وعده [پاداش] نیکو داده، و [الی] مجاهدان را بر

خانه‌نشینان به پاداشی بزرگ، برتری بخشیده است؛ نساء
(۹۵)

وعده‌ی الهی به پیکارکنندگان و کشته‌شدگان در راهش

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَ
أَمْوَالَهُمْ بِأَنْ هُمْ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ
وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ وَ مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ
اللَّهِ فَاسْتَبَشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَ
ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۱۱)

در حقیقت، خدا از مؤمنان، جان و مالشان را به [بهای] اینک
بهبشت برای آنان باشد، خریده است؛ همان کسانی
که در راه خدا می‌جنگند و می‌کشند و کشته می‌شوند.
[این] به عنوان وعده حقی در تورات و انجیل و قرآن بر

عهده اوست. و چه کسی از خدا به عهد خویش وفادارتر است؟ پس به این معامله‌ای که با او کرده‌اید شادمان باشید، و این همان کامیابی بزرگ است. **توبه (۱۱۱)**

وعده‌ی پیروزی بر مشرکان و عذابشان بدست مؤمنان

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَ يَخْزِيهِمْ وَ يَنْصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَ يَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ (۱۴)

با آنان بجنگید، تا خدا آنان را به دست شما عذاب و رسوایشان کند و شما را بر ایشان پیروزی بخشد و دل‌های گروه مؤمنان را خنک گرداند. **توبه (۱۴)**

وعده‌ی نزدیک بودن پیروزی مسلمانان با نصرت

الهی

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
مَتَى نَصُرَ اللَّهُ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ (٢١٤)

آیا پنداشتید که داخل بهشت می‌شوید و حال آنکه هنوز
مانند آنچه بر [سر] پیشینیان شما آمد، بر [سر] شما
نیامده است؟ آنان دچار سختی و زیان شدند و به [هول
و] تکان درآمدند، تا جایی که پیامبر [خدا] و کسانی که با
وی ایمان آورده بودند گفتند: «یاری خدا کی خواهد
بود؟» هشدار، که پیروزی خدا نزدیک است. بقره (٢١٤)

وعده‌ی بهشت و دفع ترس و حزن در نتیجه
استقامت

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ
أَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (۳۰)

در حقیقت، کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداست»؛ سپس ایستادگی کردند، فرشتگان بر آنان فرود می‌آیند [او می‌گویند: «هان، بیم مدارید و غمین مباشید، و به بهشتی که وعده یافته بودید شاد باشید. فصلت (۳۰)»

وعده‌ی پیروزی و خلافت صالحان در زمین

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ
فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ
دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا
يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۵۵)

خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در این سرزمین جانشین [خود] قرار دهد؛ همان گونه که کسانی را که پیش از آنان بودند جانشین [خود] قرار داد، و آن دینی را که

برایشان پسندیده است به سودشان مستقر کند، و بیمشان را به ایمنی مبدل گرداند، [تا] مرا عبادت کنند و چیزی را با من شریک نگردانند، و هر کس پس از آن به کفر گراید؛ آنانند که نافرمانند. نور (۵۵)

وعده‌ی پیروزی و خلافت صالحان در کتب مقدس

وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ
الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ (۱۰۵)

و در حقیقت، در زبور پس از تورات نوشتیم که زمین را بندگان شایسته ما به ارث خواهند برد. انبیاء (۱۰۵)

وعدہی پیروزی و خلافت مستضعفین

وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي
الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ
(۵)

و خواستیم بر کسانی که در آن سرزمین فرو دست شده
بودند منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] گردانیم، و
ایشان را وارث [زمین] کنیم، **قصص (۵)**

آیات وعید

اثر تربیتی وعید در قرآن

وَ كَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَ صَرَّفْنَا فِيهِ مِنْ
الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا (۱۱۳)

و این گونه آن را [به صورت] قرآنی عربی نازل کردیم، و در
آن از انواع هشدارها سخن آوردیم، شاید آنان راه تقوا در

پیش گیرند، یا [این کتاب] پندی تازه برای آنان بیاورد. **طه**

(۱۱۳)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَ مَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ
فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ (۴۵)

ما به آنچه می گویند داناتریم، و تو به زور وادارنده آنان
نیستی؛ پس به [وسیله] قرآن هر که را از تهدید [من]

می ترسد پند ده. **ق (۴۵)**

علت پیروزی و اسکان مؤمنان در زمین، ترس

از وعیدهای الهی

وَ لَنْسُكِنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ

خَافَ مَقَامِي وَ خَافَ وَعِيدِ (۱۴)

و قطعاً شما را پس از ایشان در آن سرزمین سکونت خواهیم داد. این برای کسی است که از ایستادن [در محشر به هنگام حساب] در پیشگاه من بترسد و از تهدیدم بیم داشته باشد. ابراهیم (۱۴)

وعید به منافقان

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ
نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَ لَعْنَهُمُ
اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ (٦٨)

خدا به مردان و زنانِ دو چهره و کافران، آتش جهنم را وعده داده است. در آن جاودانه‌اند. آن [آتش] برای ایشان کافی است، و خدا لعنتشان کرده و برای آنان عذابی پایدار است.

توبه(٦٨)

وعید به کافران

وَ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي
 وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ
 بِالَّذِينَ يَتُلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَ فَأُنْبِئُكُمْ
 بِشَرِّ مِمَّنْ ذَلِكُمُ النَّارُ وَعَدَّهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 وَ بُئْسَ الْمَصِيرُ (۷۲)

و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده می‌شود، در چهره
 کسانی که کفر ورزیده‌اند [اثر] انکار را تشخیص می‌دهی:
 چیزی نمانده که بر کسانی که آیات ما را بر ایشان تلاوت
 می‌کنند حمله‌ور شوند. بگو: «آیا شما را به بدتر از این
 خبر دهم؟ [همان] آتش است که خدا آن را به کسانی که
 کفر ورزیده‌اند وعده داده، و چه بد سرانجامی است.» **حج**
 (۷۲)

وعید به بنی اسرائیل

وَ إِذْ تَأْتِيَنَّكَ رُبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَ إِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١٦٧)

و [یاد کن] هنگامی را که پروردگارت اعلام داشت که تا
روز قیامت بر آنان [یهودیان] کسانی را خواهد گماشت که
بدیشان عذاب سخت بچشانند. آری، پروردگار تو زود کیفر
است و همو آمرزنده بسیار مهربان است. اعراف (١٦٧)

وعید به اقوام گذشته

وَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَ قَوْمٌ تُبَعِّ كُ كُلُّ كَذَّبِ الرُّسُلِ
فَحَقَّ وَعِيدِ (۱۴)

و بیشه‌نشینان و قوم تُبَعِّ به تکذیب پرداختند؛
همگی فرستادگان [ما] را به دروغ گرفتند و [در
نتیجه] تهدید [من] واجب آمد. ق (۱۴)

وعید به فاسقان

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَ لَا
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ
يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا
الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ (۳۵)

پس همان گونه که پیامبرانِ نستوه، صبر کردند،
صبر کن، و برای آنان شتابزدگی به خرج مده. روزی
که آنچه را وعده داده می‌شوند بنگرند، گویی که
آنان جز ساعتی از روز را [در دنیا] نمانده‌اند؛ [این]
ابلاغی است. پس آیا جز مردم نافرمان هلاکت
خواهند یافت؟ احقاف (۳۵)

وَ نُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمَ الْوَعِيدِ (٢٠)

و در صور دمیده شود؛ این است روز تهدید [من].

ق (٢٠)

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَ قَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ

بِالْوَعِيدِ (٢٨)

[خدا] می فرماید: «در پیشگاه من با همدیگر
مستیزید [که] از پیش به شما هشدار داده بودم. ق

(٢٨)

